

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/232/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519202543
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7519202543.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členiek senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobkyne A. B., nar. XX.X.XXXX, C., C. XX, zast. JUDr. Vladimírom Zeleňákom, advokátom, Košice, Letná 47, proti žalovanej D. B., nar. XX.X.XXXX, E. XXX, zast. JUDr. Viliamom Valcerom, advokátom, Košice, Timonova 13, o určenie vlastníckeho práva a vydanie daru, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku 16C/30/2019-304 z 30.3.2022 Okresného súdu Košice – okolie

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalovanej priznáva proti žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol, že I. žalobu zamietla a II. žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd určil, že je výlučnou vlastníčkou parcely C KN č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 1686 m², parcely C KN č. XXX/X záhrady o výmere 752 m² a domu súpisné číslo XXX postavenom na parcele C KN č. XXX, všetky nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. X, kat. územie E.. Zároveň žiadala zaviazať žalovaných vydať jej uvedené nehnuteľnosti. Žaloba smerovala okrem žalovanej (pôvodne žalovaná v 2. rade) aj voči F. B. ako žalovanému v 1. rade.

2.2. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že darovacou zmluvou z 31.7.2006 darovala spolu s manželom žalovaným v 1. a 2. rade každému podiel 1/4 z celku na predmetných nehnuteľnostiach. Darovacou zmluvou zo 6.5.2016 žalobkyňa darovala každému zo žalovaných ešte 1/4 z domu súpisné č. XXX a z parcely č. XXX, čím sa stali podielovými spoluvlastníkmi týchto nehnuteľností ako celku a z parcely č. XXX im ostala parcela č. XXX/X v pomere 1/1 z celku. Žalobkyňa sa vrátenia daru domáhala z dôvodu, že žalovaní sa k nej správajú v rozpore s dobrými mravmi a ich správanie považuje za veľký nevďak. So žalovanými sa ústne dohodla, že bude môcť naďalej sama užívať byt na prízemí spolu so záhradou až do svojej smrti. Byt ostal vybavený nábytkom žalobkyne. Túto dohodu považovala za dohodu o vecnom bremene užívania nehnuteľnosti ako osobný záväzok žalovaných voči žalobkyni. Dohoda bola žalovanými dodržiavaná do 17.7.2018, kedy pôvodne žalovaný v 1. rade oznámil žalobkyni, že ňou užívaný byt chce zariadiť svojím nábytkom, s čím nesúhlasila. 24.7.2018 sa žalobkyňa nevedela dostať do dvora, z bránky bol kľúč vybrať. Žalobkyňa sa nedostala ani do domu, pretože bol vymenený zámok. Žalovaná v 2. rade sa ku žalobkyni správa arogantne, nerozpráva s ňou, pri darovaní v roku 2016 ju žalovaní priviedli do omylu, lebo ako obdarovaná figurovala aj žalovaná, ktorej žalobkyňa nechcela nič darovať. Žalobkyňa chcela darovať ostávajúcu časť domu a pozemku iba svojmu synovi, pôvodne

žalovanému v 1. rade. Obaja žalovaní sa o žalobkyňu trvale nezaujímajú a nepomáhajú jej, aj keď by takúto pomoc od nich teraz potrebovala. Je držiteľkou ZŤP preukazu so sprievodcom a potrebuje pomoc s nákupmi. Žalovaný jej nedvíha telefón. Žalobkyňa si uplatnila právo na vrátenie daru listom zo 4.10.2018. Žalovaní jej oznámili, že s dôvodmi uvedenými vo výzve nesúhlasia a dar jej nevrátia. Žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosti patria do jej vlastníctva z dôvodu, že žalovaní jej dar nevydali a Okresný úrad Košice – okolie, katastrálny odbor odmietol vykonať zápis na základe jednostranného odstúpenia od darovacej zmluvy.

2.3. Žalovaní so žalobou nesúhlasili. Tvrdili, že na prízemí domu sa nenachádza a ani nenachádzal žiaden byt. Predmetné nehnuteľnosti užívala žalobkyňa a špajza a záhrada boli užívané spolu so žalovanými. Žalobkyňa chcela po smrti manžela nehnuteľnosť niekoľkokrát predať, s čím žalovaní nesúhlasili, čo viedlo k vzájomným sporom, kedy ich žalobkyňa niekoľkokrát vyhadzovala z domu. Žalobkyňa spomínané časti nehnuteľnosti užívala len sporadicky, nakoľko od 7/2009 žila v byte v Košiciach, ktorý kúpila svojmu synovi G. a v ktorom má zriadené právo doživotného užívania. Po odsťahovaní sa užívala iba pôžitky, nikdy neprispievala na údržbu, opravu či náklady spojené s užívaním. Nehnuteľnosti užívala jeden až dva týždne niekoľkokrát ročne a ani počas týchto návštev nijako neprispievala na chod domácnosti. Naopak, vyvolávala spory, vždy si našla niečo, s čím bola nespokojná a žalovaným hrubým spôsobom to vyčítala. Taktiež hrubo sa správala k deťom žalovaných, k svojim vnučkám. Žalovaný požiadal žalobkyňu, aby uvoľnila dolné priestory, nakoľko žalobkyňa nehnuteľnosť vôbec neužívala a dcéry žalovaného bývali v spoločnej izbe a potrebovali súkromie. Žalobkyňa s týmto súhlasila. Na dome bol vymenený zámok, avšak vzhľadom na to, že žalovaný nemal vedomosť o návšteve žalobkyne, ako aj na predchádzajúcu hádku žalobkyňu nekontaktoval. Žalovaný sa neskôr snažil žalobkyňu vysvetliť, že sa ho jej slová dotkli, no žalobkyňa na neho opätovne vulgárne útočila, preto žalovaný zložil telefón a viac ju nekontaktoval. Žalovaní aj napriek urážkam a hrubému správaniu zo strany žalobkyne sa o ňu starali, keď mala závažné zdravotné problémy. Žalovaný chodieval so žalobkyňou na nákupy a lekárske vyšetrenia, zabezpečoval drobné opravy v byte a navštevoval ju. Žalovaný a jeho brat sa rozhodli, že z vďaky svoju matku na starobu zabezpečia poskytnutím finančného daru 10.000 eur. Žalobkyňa z tohto daru mala zabezpečenú vyššiu životnú úroveň, ako rodina žalovaného.

2.4. V priebehu konania XX.XX.XXXX zomrel pôvodne žalovaný v 1. rade a do jeho práv vstúpila žalovaná.

2.5. Po vykonaní dokazovania, súd právne vec posúdil podľa § 137 písm. c/ CSP, podľa ktorého je procesnou podmienkou úspešnosti žaloby naliehavý právny záujem. Rozhodujúcim kritériom pre posúdenie naliehavého právneho záujmu je skutočnosť, či prípadný vyhovujúci rozsudok bude mať pre žalobcu právny význam a či sporové konanie bude užitočné a odstráni spory medzi stranami. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/56/2003 a uzavrel, že žalobkyňa má nesporne naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

2.6. Predmetom sporu je vrátenie daru pozemku parcely č. XXX a č. XXX/X a domu na parcele č. XXX. Darovacou zmluvou zo 6.5.2016 bol žalovanej a jej manželovi darovaný podiel na dome a parcele č. XXX a č. XXX/X. Túto časť možno oddeliť od časti zmluvy, ktorou žalobkyňa, žalovaná a jej manžel darovali G. B. podiely na pozemku parcely č. XXX/X, a preto možno o tejto časti konať aj bez toho, aby menovaný bol stranou sporu.

2.7. Právne vec posúdil súd podľa § 628 ods. 1, § 630 OZ a konštatoval, že vrátenie daru je jednostranným právnym úkonom, ktorého forma nie je stanovená. Darcovi vzniká právo domáhať sa vrátenia daru až vtedy, ak obdarovaný sa správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že týmto hrubo porušuje dobré mravy. Ak darca uplatní toto právo, právny vzťah z darovania zanikne okamžikom, keď dôjde prejav jeho vôle k obdarovanému. K zániku tohto vzťahu dochádza na základe jednostranného právneho úkonu voči obdarovanému za splnenia podmienok podľa § 630 OZ (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo/255/2007 alebo 3Cdo/191/1996, R 88/1998).

2.8. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa darovala žalovanej a jej manželovi pozemok a dom, v ktorom rodina bývala (i naďalej býva). Žalobkyňi bolo sľúbené, že do predmetných nehnuteľností môže chodiť a užívať ich. Žalobkyňa užívala dlhodobo, do konfliktu v júli 2018 určité miestnosti na prízemí a záhradu.

2.9. Je nesporné, že raz v júli 2018 sa žalobkyňa nevedela dostať do darovanej nehnuteľnosti. Z vykonaného dokazovania však nemožno vyvodiť, že išlo o úmyselné zabránenie vstupu žalobkyne do nehnuteľnosti. Z výpovedí sporových strán i svedkov zhodne vyplynulo, že žalobkyňa do E. nechodila neohlásene. Sama uviedla, že chcela prísť, keď bol doma jej syn F. a ten, prípadne jeho brat ju do E. priviezli. V uvedený deň prišla žalobkyňa neohlásene, bez toho, aby o tom vedel niektorý z jej synov a manžel žalovanej bol po nočnej zmene a spal. Súd uveril tvrdeniu žalovanej, že aj s ohľadom na

psychické problémy jej manžela ten vtedy zamkol nehnuteľnosti, vybral kľúč z bráničky a vypol zvonček. Skutočnosť, že manžel žalovanej po nočnej spal, potvrdzuje aj to, že jeho švagriná sa mu nevedela dovolať. Po predmetnom incidente sa vzťahy medzi darcyňou a obdarovanými vážne narušili. Žalobkyňa uviedla, že vzťahy neboli žiadne. Súd mal za preukázané svedeckými výpoveďami, že žalovaní sa snažili situáciu následne vysvetliť žalobkyni, ale tá to neprijala. Žalobkyňa následne nemala záujem o vstup do domu, a preto súd konštatuje, že v danom prípade došlo k jedinému takémuto konfliktu medzi darcom a obdarovanými.

2.10. V konaní bola potvrdená konfliktná povaha žalobkyne, ktorá si počas návštevy vyžadovala pozornosť, a ak sa jej nedostávala, prejavovala nespokojnosť. Žalobkyňa sa snažila presadzovať svoje názory ako správne a iné odmietala. Nechcela prijať zdravotné problémy jej nebohého syna. Bolo preukázané vyčítavé a ponižujúce správanie žalobkyne k manželovi žalovanej a aj k iným osobám. Toto spôsobovalo vzájomné konflikty medzi stranami sporu. Vzhľadom na takéto správanie sa žalobkyne nemožno považovať následné správanie sa žalovanej a jej manžela – odmietavá, resp. minimálna komunikácia, nenavštevovanie a nezáujem o žalobkyňu za hrubé porušovanie dobrých mravov.

2.11. Žalobkyňa vrátenie daru odôvodňuje tiež tým, že žalovaná je arogantná a so žalobkyňou sa nerozpráva. Táto ich neštandardná forma komunikácie trvá dlhodobo a existovala už aj v čase uskutočnenia druhého úkonu darovania v roku 2016. Spôsobená bola aj správaním sa žalobkyne, čo nemožno prehliadať. Je pritom nepochybné, že žalobkyňa vedela, že obdarovanou je aj žalovaná. Žalobkyňa bola oboznámená s obsahom darovacej zmluvy a meno žalovanej ako obdarovanej je v zmluve zreteľne uvedené. Jej tvrdenia o uvedení do omylu súd považuje za zavádzajúce.

2.12. Žalovaný odmietal komunikáciu s matkou z dôvodu jej nevhodného správania sa voči nemu. Je nepochybné, že rodičia si zaslúžia úctu a pozornosť od svojich detí. Ak žalovaní žalobkyňu v jej byte nenavštevovali a žalobkyňa sa počas pobytu u žalovaných cítila sama, nebola naplnená predstava žalobkyne o spôsobe a intenzite záujmu voči nej. Nemožno ale hovoriť o hrubom porušení dobrých mravov. Rovnako výmena starého zariadenia domu, i keď patriaceho žalobkyni a prípadne aj bez jej súhlasu nepredstavuje hrubé porušenie dobrých mravov zakladajúce právo na vrátenie daru.

2.13. Predpokladom úspešnej požiadavky na vrátenie daru je len také správanie obdarovaného, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. Pri preskúmaní dôvodnosti vrátenia daru súd posudzuje správanie žalovaného vytykané vo výzve na vrátenie daru, pretože skúma dôvodnosť tohto jednostranného úkonu zakladajúceho zánik právneho vzťahu z darovania. Pri posúdení konania žalovanej a jej manžela vytykaného žalobkyňou vo výzve na vrátenie daru súd dospel k záveru, že toto nespĺňa znaky hrubého porušenia dobrých mravov odôvodňujúce právo žalobkyne na vrátenie daru, pretože nešlo o porušenie dosahujúce značnú intenzitu, resp. o porušovanie sústavné. Súd dospel k záveru, že na vytykanom správaní žalovanej mala značný podiel žalobkyňa.

2.14. Nakoľko neboli preukázané dôvody pre vrátenie daru, je nedôvodná žaloba o určenie vlastníckeho práva žalobkyne a o vydanie darovaných vecí.

2.15. Pre úplnosť súd dodal, že darovaciu zmluvu zo 6.5.2016 súd neposúdil ako neplatne simulovaný právny úkon. V konaní nebolo preukázané, že nešlo o darovanie, ale o kúpu nehnuteľnosti za 10.000 eur. Účelom uzavretej zmluvy bolo nepochybné darovanie podielov v zmluve uvedených nehnuteľnostiach. Z vďaky, z dôvodu nemožnosti poskytovania osobnej starostlivosti o žalobkyňu, i za účelom zabezpečenia žalobkyne v budúcnosti jej následne nebohý manžel žalovanej a jej brat vložili na účet sumu 10.000 eur.

2.16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP a žalovaná bola v konaní plne procesne úspešnou stranou, preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania. 2.17. Súd nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by nemal výnimočný príznak náhrady trov konania, existujú dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP).

3.1. Žalobkyňa napadla rozsudok včas podaným odvolaním, a to v celom rozsahu z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/, a h/ CSP, ktoré odôvodnila nasledovne:

3.2. Poukázala, že žaloba smerovala okrem žalovanej aj voči F. B., synovi, ktorý v priebehu konania zomrel. Uplatnila si právo na vrátenie daru, a to listom 4.10.2018 s odkazom na § 630 OZ dôvodu, že žalovaní sa k nej správali v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaní s uvedeným nesúhlasili.

3.3. Súd svoje zamietavé stanovisko odôvodnil, že dospel k záveru, že konanie žalovanej a jej manžela vytykané žalobkyňou vo výzve na vrátenie daru nespĺňa znaky hrubého porušenia dobrých mravov.

3.4. Podľa názoru žalobkyne súd sa správne vysporiadal s námietkami žalovaných a neskôr žalovanej D. B., ktorým namietali aktívnu vecnú legitimitáciu žalobkyne.

3.5. V priebehu konania okrem iného vyplynulo, že z dôvodu nemožnosti poskytovania osobnej starostlivosti o žalobkyňu i za účelom zabezpečenia žalobkyne v budúcnosti, jej následne nebohý manžel žalovanej a jeho brat vložili na účet sumu 10.000 eur.

3.6. Žalobkyňa sa nestotožňuje s vysloveným názorom prvoinštančného súdu, že k porušeniu dobrých mravov zo strany obdarovaných nedošlo. Podľa názoru žalobkyne súd nemal ničím preukázanú skutočnosť, že na vytýkanom správaní žalovanej mala mať značný podiel žalobkyňa. Uvedené tvrdenie sa nezakladá na pravde a nezodpovedá vykonanému dokazovaniu. Čo sa týka princípu vzájomnosti žalobkyňa v priebehu konania priznala, že nedorozumenia so žalovanými a následne žalovanou boli, avšak z jej stany nebolo preukázané také hrubé porušenie dobrých mravov, ktoré by trvalo sústavne a ktoré by mohlo vyprovokovať chovanie sa žalovaných, najmä žalovanej. S týmto tvrdením sa súd dostatočne nevyporiadal.

3.7. Správanie žalovanej z hľadiska etického a morálneho hodnotenia sa k žalobkyni nezodpovedá zaužívaným všeobecným pravidlám správania sa.

3.8. Žalovaná sama priznala, že so žalobkyňou nepretržite od roku 2008 nielenže nekomunikuje, ale vôbec sa s ňou nerozpráva. Toto chovanie sa žalovanej považuje žalobkyňa vo všeobecnosti za veľký nevďak, pričom sa jedná o porušovanie dobrých mravov značnej intenzity a porušovanie sústavné, ktoré trvá dodnes a správanie sa žalovanej voči žalobkyni sa nezmenilo ani po tom, čo ju najprv žalobkyňa spolu s manželom a následne iba žalobkyňa obdarovali darom značnej hodnoty. V čase incidentu z júla 2018, kedy bolo žalobkyni zamedzené dostať sa do časti darovanej nehnuteľnosti, ktorý dovtedy žalobkyňa užívala, po výzve na vrátenie daru, po podaní žaloby na súd, ale aj po tragickej udalosti, ktorá postihla manžela žalovanej, a to i napriek tomu, že sa žalobkyňa mala záujem kontaktovať so žalovanou, táto správanie sa k žalobkyni nezmenila.

3.9. Po podaní žaloby na súd žalovaní boli ochotní rokovať so žalobkyňou o vzniknutej situácii iba za podmienky zastavenia súdneho konania. Naposledy pred posledným pojednávaním na súde žalobkyňa telefonicky kontaktovala žalovanú najmä sama, potom prostredníctvom svojej druhej nevesty H. B., ktorej žalovaná odkázala, že nie je ochotná s ňou komunikovať iba prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

3.10. Tragickú udalosť svojho manžela, ktorá nastala po začatí konania žalovaná žalobkyni neoznámila a žalobkyňa dodnes nepozná, ako matka, okolnosti, za ktorých jej syn tragicky zahynul. Pri pohrebe syna žalovanej, ktorý zorganizovala sama žalovaná v rozlúčkovej reči ani náznakom žalobkyňa, ako matka, nebola spomenutá a keď na naliehanie jej bolo umožnené naposledy uvidieť syna, ostala zhrozená čo videla. Syn bol oblečený v zelenom tričku a od pása bol prikrýty plachtou, nakoľko mu žalovaná na poslednú rozlúčku nedala oblek ako sa patrí a je zvykom, čo žalobkyňa hodnotí ako prejav veľkej neúcty. Pred pohrebom žalovaná zakázala žalobkyni akýchkoľvek hostí z jej strany. Žalobkyňa preto zastáva názor, že ešte väčší nevďak zo stany žalovanej k nej nie je možné dosiahnuť.

3.11. Žalobkyňa trvá na tom, že existujú dôvody, pre ktoré odstúpila od darovacej zmluvy podľa § 630 OZ, pretože sa k nej najmä obdarovaná správala v rozpore s dobrými mravmi, s veľkou intenzitou a sústavne.

3.12. Samotná skutočnosť, že nebohý manžel žalovanej a jeho brat vložili na účet žalobkyne sumu 10.000 eur svedčí o tom, že obdarovaní sa o žalobkyňu nestarali.

3.13. Od samého začiatku bolo dohodnuté, že darcovia budú môcť užívať prístavbu v zadnej časti darovaného domu, predmet daru darovali s úmyslom, že počas staroby dožijú v zadnej časti domu v prístavbe, ktorá bola zrealizovaná v celom rozsahu na ich náklady.

3.14. Od roku 2006 žalobkyňa užívala v prístavbe kuchyňu s obývačkou, spálňou, špajzou, sprchou, umývadlom + WC so svojím manželom. Pri uzatvorení darovacej zmluvy v roku 2016 žalobkyňa sa ústne dohodla s obdarovanými, že bude môcť naďalej sama užívať vyššie uvedenú časť domu, až do jej smrti. Táto časť domu, ktorú žalobkyňa označuje ako svoj byt, bol vybavený nábytkom, a to kuchynskou linkou o dĺžke 4 metre, kuchynským plynovým sporákom, elektrospotrebičmi, okrúhlym stolom, 6 ks čalúnených stoličiek, chladničkou s mrazničkou, francúzskou posteľou, kvalitným nábytkom vyrobeným v drevovýrobe. V darovanej nehnuteľnosti žalobkyňa užívala popísanú časť rodinného domu až do roku 2018, kedy sa do bytu nedostala pre výmenu zámku zo strany obdarovaných, a to i napriek tomu, že so svojím nebohým synom bola dohodnutá, že k ním príde.

3.15. Žiadna rekonštrukcia bytu, na ktorú sa žalovaná vyhovára nebola nevyhnutná, tá mala byť iba zámenkou, aby obdarovaní vypratali nábytok žalobkyne, pričom tak urobili bez jej súhlasu, ako aj jej predchádzajúceho vedomia a následne jej zabránili vstup do domu výmenou zámku tak, ako bol nesporne preukázané v konaní na súde.

3.16. Žalobkyňa bola nútená konštatovať, že v júli 2019 podstúpila operáciu pravého bedrového kĺbu. Obdarovaní ani žalovaná, ani ich deti sa o žalobkyňu nezaujímali, v nemocnici ani následne po operácii

ju nikdy nenavštívili, ani jej nezatelefonovali. Žalobkyňa predpokladá, že vnučky to mali zakázané od svojej mamy, v tomto konaní žalovanej.

3.17. Žalobkyňa sa ďalej vyjadrila k svojmu kladnému vzťahu k vnučkám, k písomným podaniam vnučiek žalobkyne uviedla, že boli zneužitú žalovanou. Má podozrenie, že tieto podania v ich mene písala žalovaná a vo vzťahu k predmetu sporu ich považuje za irelevantné. Navyiac vnučky opisujú okolnosti, ktoré sa netýkajú rozhodného obdobia pre posúdenie existenciu dôvodov chovania sa obdarovaných k žalobkyne v rozpore s dobrými mravmi. Za irelevantnú považuje i výpoveď svedka I. J., ktorý nijakým spôsobom nemohol objasniť okolnosti, ktoré sú podstatné pre súdne rozhodnutie, pričom navyiac potvrdil, že pri žiadnom konflikte medzi manželom žalovanej a jeho matkou, t.j. žalobkyňou, nikdy nebol prítomný.

3.18. Žalobkyňa poprela, že by sa akokoľvek vyhrážala žalovanej a jej manželovi. Tieto tvrdenia neboli ničím preukázané a neboli preukázané ani výpoveďami ďalších svedkov, vrátane syna žalovanej G. B. a jeho manželky, či svedka I. J..

3.19. Napokon, žalobkyňa poprela, že by ona bol príčinou zlého psychického zdravotného stavu syna F. B., že s jeho zdravotným stavom nebola oboznámená, nakoľko jej syn sa o tom žalobkyne nezveril a žalovaná s ňou od roku 2008 nerozpráva.

3.20. Žalobkyňa s odstupom času tvrdí, že nepoznala skutočný zdravotný stav svojho syna F. a už nie vzťahy medzi ním a žalovanou ako manželmi hoci tušila, že nie je všetko v poriadku, čo ju trápilo a trápilo dodnes. Je presvedčená, že jej nebohý syn mal problémy vo vzťahu so žalovanou ako svojou manželkou. Medzi ňou a synom žiadne problémy neexistovali. Na základe uvedených skutočností žalobkyňa zastáva názor, že dôkazy, ktoré súd v konaní vykonal, tieto nedostatočne vyhodnotil, a preto dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam v otázke intenzity a dĺžky trvania sa chovania obdarovaných v rozpore s dobrými mravmi, ako aj v otázke posúdenia vzájomnosti, či chovanie sa obdarovaných nebolo zapríčinené žalobkyňou. Tento nedostatok v konaní súdu považuje za takú vadu, ktorá mohla mať za následok prijatie nesprávneho rozhodnutia vo veci samej.

3.21. Rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, najmä vyhodnotenie sa chovania žalovanej k žalobkyne v rozpore s dobrými mravmi, intenzity sa chovania obdarovaných sa v rozpore s dobrými mravmi, ako aj sústavnosti tohto konania. Za správny nepovažuje ani prijatý záver v otázke posudzovania, či správanie daryne k obdarovaným mohlo byť príčinou nevhodného správania sa obdarovaných k nej, t.j. princípu vzájomnosti. Súd nemal ničím preukázané, že by správanie sa darcu bolo v rozpore s dobrými mravmi a že by toto správanie mohlo byť príčinou nevhodného správania sa obdarovaných voči darcovi.

3.22. Žalobkyňa poukázala na ustálenú judikatúru, na ktorý odkazuje prvoinštančný súd, pričom v danom prípade ide o prípad, kedy po zámienkou rekonštrukcie časti domu užívaných žalobkyňou došlo nielen k vyhrážkam, ale až k trvalému zabráneniu vstupu žalobkyne do nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom daru a ktoré trvá sústavne až doteraz. Toto negatívne správanie sa obdarovaných súd dostatočne objektívne nevyhodnotil, keďže v danom prípade už nejde o subjektívny pocit a úsudok darcu, ale o objektívne preukázaný, prejavovaný nevdak zo strany obdarovaných, resp. žalovanej.

3.23. Na základe uvedených skutočností žalobkyňa považuje napadnutý rozsudok za vecne nesprávny a navrhuje, aby odvolací súd sa v odvolacom konaní zaoberal podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa dostatočne nevysporiadal vo svojom odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a následne, aby mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v odôvodnení ktorého uvedie aj to, ako má súd vo veci ďalej postupovať.

3.24. Ak odvolací súd návrhu žalobkyne nevyhoví a napadnutý rozsudok vo výroku I. potvrdí, pre tento prípad žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok II. a to tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznáva z dôvodu, že k porušeniu dobrých mravov zo strany žalovanej došlo, avšak jeho intenzitu súd stanovil až vyhlásením rozsudku vo veci samej, pričom túto skutočnosť má právo stanoviť iba súd vo svojom rozhodnutí.

4.1. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná (č.l. 331 až 345), ktorá k prvej skupine tvrdení žalobkyne, uvádzaných v odvolaní nad rámec predmetu sporu, poukázala na § 154 CSP a § 366 CSP. Tvrdí, že žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali prihliadať na novoty v odvolacom konaní uvedené v § 366 CSP naplnené neboli a žalobkyňa to v odvolaní ani netvrdí.

4.2. K druhej skupine tvrdení uvádzaných žalobkyňou v odvolaní uviedla, že všetky tvrdenia žalobkyne, ktoré by mali podľa výzvy na vrátenie daru odôvodňovať vrátenie daru, súd vykonal pomerne rozsiahle dokazovanie, vykonal všetky dôkazy, ktoré žalobkyňa navrhla, avšak ani svedkovia, navrhnutí žalobkyňou, jej tvrdenia nepotvrdili, naopak, tvrdenia žalobkyne vyvrátili.

4.3. Uviedla, že neexistuje dohoda o vecnom bremene. Tieto tvrdenia neboli v konaní pred súdom prvej inštancie preukázané. K uzatvoreniu žiadnej dohody o užívaní vo forme vecného bremena, či v inej forme medzi žalobkyňou a žalovanými, nikdy nedošlo (písomne ani ústne), čo potvrdzujú nasledovné dôkazy. Žiadna dohoda o užívaní darovaných nehnuteľností žalobkyňou nebola obsahom darovacej zmluvy z roku 2006 a ani darovacej zmluvy z roku 2016, čo v odseku 30. odvolania potvrdila aj žalobkyňa. V konaní pred súdom prvej inštancie žalobkyňa žiadnu dohodu, ktorá by oprávňovala užívať predmetné nehnuteľnosti nepredložila. Poukázala na výpoveď žalobkyne na pojednávaní 23.6.2021, kde uviedla: „Doživotné právo užívania nebolo písomne dohodnuté“.

4.4. V konaní pred súdom poukázala na nelogickosť existencie dohody o užívaní predmetných nehnuteľností žalobkyňou čo i len v ústnej forme, lebo na základe darovacej zmluvy z roku 2006 sa stala podielovou spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností aj žalovaná, a teda so zriadením vecného bremena či užívaním predmetných nehnuteľností žalovanou v inej forme, by musela súhlasiť aj žalovaná, čo ona poprela. V rokoch 2006 až 2016 bola žalobkyňa podielovou spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností, a teda jej oprávnenie užívať predmetnú nehnuteľnosť vyplývalo z jej spoluvlastníckeho vzťahu. V júli 2009 sa žalobkyňa dobrovoľne odsťahovala do bytu v C., ktorý užívala a aj v súčasnosti užíva ako oprávnená z vecného bremena, a preto nebol dôvod zriaďovať ďalšie vecné bremeno k časti nehnuteľnosti v E., o čom svedčí čiastočný výpis z LV č. XXXXX pre kat. úz. B.. Sama žalobkyňa v konaní pred súdom vypovedala, že predmetné nehnuteľnosti od roku 2009 užívala iba sporadicky a od roku 2016 sa jej návštevy v E. obmedzili na minimum, čo potvrdili aj ďalšie dôkazy, vrátane výsluchu svedka K. G. B..

4.5. Okresný súd preto na základe vykonaných dôkazov nemohol prijať iný záver ako ten, ktorý uviedol v ods. 28 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

4.6. Prístup žalobkyne do nehnuteľnosti zamedzený nebol. Skutočnosť, že žalobkyňa v júli 2018 sa jedenkrát nevedela dostať do dvora ani do bytu na prízemí, nie je a nemôže byť v žiadnom prípade považované za správanie vykazujúce znaky sústavného hrubého porušovania dobrých mravov závažnej intenzity, ktoré by zakladalo právne relevantný dôvod na vrátenie daru v zmysle § 630 OZ, čo jednoznačne potvrdili dôkazy vykonané súdom, podľa ktorých manžel žalovanej, F. B., v deň návštevy žalobkyne v júli 2018 bol po nočnej a spal. Bolo preto logické a aj obvyklé, že bránka do dvora bola zatvorená (rodina žalovanej mala v tom čase psa) a dom bol zamknutý. Dôvod, pre ktorý došlo k výmene cylindrickej vložky zámku na vchodových dverách spočíval v poruche tohto zámku.

4.7. Zdôraznila, že návšteva žalobkyne v júli 2018 bola neohlásená, nemali vedomosť, že žalobkyňa príde, hoci predtým svoju návštevu vždy vopred ohlásila. Uvedené potvrdil vo svojej výpovedi K. G. B., samotná žalobkyňa 23.6.2021, svedkyňa H. B.. Ak by sa stotožnili s argumentáciou žalobkyne, ad absurdum, v žiadnej darovanej nehnuteľnosti by obdarovaný nemohol nikdy vymeniť zámok, a to ani v prípade jeho poruchy či poškodenia, inak by sa vystavoval riziku, že darca sa bude úspešne domáhať vrátenia daru. Pokiaľ by žalobkyňa, tak ako to bolo zaužívané, svoju návštevu v júli 2018 vopred ohlásila, boli by jej odovzdané nové kľúče od vymeneného zámku, ktoré boli pre ňu na tento účel pripravené a do domu by sa bez problémov dostala.

4.8. Judikatúra, na ktorú poukazuje žalobkyňa v ods. 46. odvolania na posudzovaný prípad vonkoncom nedopadá. Žalobkyňu nikto z obdarovaných ani ich blízkych nikdy z domu nevyháňal a ani sa jej nikto z obdarovaných ani jej blízkych nikdy nevyhrážal. Táto časť odvolania žalobkyne vyznieva, ako keby ani nebola prítomná a nevníkala skutočný priebeh udalostí, ku ktorým došlo v júli 2018.

4.9. Žalobkyňa nebola uvedená do omylu, keďže v konaní pred súdom nepreukázala ani svoje tvrdenia o jej údajnom uvedení do omylu v súvislosti s darovacou zmluvou z roku 2016 a tieto jej tvrdenia boli vyvrátené vykonaným dokazovaním. Darovaciu zmluvu z roku 2016 nespracovala žalovaná ani jej manžel, keď v konaní pred súdom bolo preukázané, že obsah darovacej zmluvy z roku 2016 dojednával so žalobkyňou K. G. B.. Vypovedal, že iniciátorom tejto darovacej zmluvy bol on. Uvedené potvrdila aj svedkyňa H. B., ktorá o tejto druhej darovacej zmluve uviedla, že bola vypracovaná na návrh jej manžela. On navrhoval takéto vysporiadanie aj pripravoval darovaciu zmluvu. Pri podpise darovacej zmluvy boli prítomní: K. G. B., neb. brat, žalovaná a žalobkyňa. Ako dôkaz žalovaná poukázala na vyjadrenie a výpoveď žalovanej, darovaciu zmluvu zo 6.5.2016, označenie zmluvných strán – podklad pre vypracovanie darovacej zmluvy zo 6.5.2016, rozhodnutie o povolení vkladu z 1.6.2016 L. XXXX/XXXX, písomné vyjadrenie F. B., výpoveď svedka K. G. B.. Tvrdenie žalobkyne o jej údajnom uvedení do omylu je nanajvýš nelogické aj z dôvodu, že už v darovacej zmluve z 31.7.2006 bola obdarovaná aj žalovaná.

4.10. K starostlivosti o žalobkyňu žalovaná uviedla, že v konaní bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že žalovaná, jej dcéry aj manžel žalovanej až do svojej smrti, sa o žalobkyňu starali vždy, keď to potrebovala, a to v rozsahu, v akom im to umožňoval zdravotný stav, ich majetkové a rodinné

pomery. Uvedené potvrdili aj svedkovia K. G. B. a H. B.. Žalovaná poukázala na vyjadrenia a výpoveď žalovanej, výpoveď žalobkyne, lekárske potvrdenia z 9.8.2019, z 19.10.2020, písomné vyjadrenie F. B., C. B., výpoveď svedka K. G. B., výpoveď svedkyne H. B.. Úhrada peňažných prostriedkov v sume 10.000 eur nemala so starostlivosťou o žalobkyňu nič spoločné, keď aj po jej úhrade sa o ňu manžel žalovanej a jeho brat starali rovnako, ako pred úhradou tejto sumy, čo bolo v konaní pred súdom preukázané.

4.11. K obmedzenej komunikácii s dôvodom na strane žalobkyne žalovaná uviedla, že tieto boli iba reakciou na nevhodné správanie sa žalobkyne k žalovanej, jej manželovi a jej dcéram. V konaní bolo pred súdom bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že konflikty so žalovanou, členmi jej rodiny i ďalšími osobami boli spôsobené povahovými a charakterovými vlastnosťami žalobkyne a jej nevhodným správaním. Na uvedené poukázali aj vo výpovedi svedkovia K. G. B. a H. B..

4.12. Súd prvej inštancie nemohol na základe vykonaných dôkazov prijať iný záver, ako ten, že ani obmedzenie komunikácie žalovanej so žalobkyňou nie je možné v kontexte konkrétnych okolností v zmysle ustálenej súdnej praxe považovať za správanie sa žalovanej, ktoré by zakladalo dôvod na vrátenie daru podľa § 630 OZ. Nie je možné vyvodzovať iba zo samotnej obmedzenej komunikácie medzi žalobkyňou a žalovanou porušenie dobrých mravov, ale je potrebné hlbšie skúmať príčiny obmedzenia tejto komunikácie, vrátane zodpovedania otázky, či jeho príčinou nie je správanie sa žalobkyne, čo súd urobil.

4.13. V konaní pred súdom nebolo preukázané, že by žalovaná či jej nebohý manžel sa voči žalobkyňi správali takým spôsobom a s takou intenzitou, ktoré by naplnilo skutkovú podstatu sústavného či hrubého porušovania dobrých mravov, naopak, v súdnom konaní bolo preukázané, že správanie žalovanej a jej nebohého manžela voči žalobkyňi bolo ovplyvnené aj nevhodným správaním sa žalobkyne voči nim a ich deťom, a to predovšetkým s ohľadom na ich konkrétne pomery a predovšetkým zdravotný stav manžela žalovanej, čo nakoniec viedlo k jeho smrti.

4.14. Nie je pravdou, že by na zhoršení vzťahov medzi žalobkyňou a obdarovanými nemala podiel žalobkyňa (ako sa to snaží podsunúť súdu v ods. 17. odvolania žalobkyňa). Je pravdou, že žalobkyňa svoj podiel viny v konaní popierala, avšak svedkovia, ktorých navrhla vypočuť samotná žalobkyňa, jednoznačne potvrdili, že príčinou konfliktov v rodine bola jednoznačne povaha a charakterové vlastnosti žalobkyne a nič iné. S týmito okolnosťami týkajúcimi sa princípu vzájomnosti sa súd vyporiadal viac ako dostatočne.

4.15. Súd na posudzovaný skutkový stav správne aplikoval § 630 OZ, pričom jeho právny záver, že dôvody na vrátenie daru v predmetnej veci naplnené neboli, plne zodpovedá zistenému skutkovému stavu, ustálenej súdnej praxi a tento jeho záver je riadne odôvodnený.

4.16. Tvrdenie žalobkyne uvádzané v odseku 33. odvolania, podľa ktorého by žalovaná mala svojim dcéram údajne zakazovať kontaktovať sa so žalobkyňou, je nezmyslom. Dcéry žalovanej boli v čase, kedy napísali vyjadrenia 4.1.2021 a 6.1.2021 dospelé, mali 22 a 21 rokov, boli svojprávné a mali, a majú právo sa slobodne rozhodnúť, s kým sa budú kontaktovať. Toto vyjadrenie žalobkyne iba potvrdzuje už preukázanú skutočnosť, že žalobkyňa sa snažila neúmerne a nevhodne zasahovať do života manžela žalovanej, žalovanej a jej rodiny a doposiaľ nepochopila, že jej deti majú vlastné rodiny a svoj vlastný život. Žalovaná poukázala na výpoveď žalobkyne, písomné vyjadrenie F. B., C. B., výpoveď svedka K. G. B., výpoveď svedkyne K. H. B.. V tejto súvislosti poukázala na zápisnicu z pojednávania z 30.3.2022, kde právny zástupca žalobkyne vyhlásil: „nespochybňujú žiadnu z listín...“ Nie je pravdou, že vnučky opisujú okolnosti, ktoré sa netýkajú rozhodného obdobia pre posúdenie existencie dôvodov chovania sa obdarovaných k žalobkyňi, práve naopak, dcéry žalovanej na rozdiel od žalobkyne a jej právneho zástupcu vo svojich vyjadreniach pravdivo uviedli aj skutočnosti, ktoré majú priamy súvis s dôvodmi na vrátenie daru uvádzanými vo výzve na vrátenie daru, ako aj skutočnosti týkajúce sa povahy, charakterových vlastností a správania sa žalobkyne k žalovanej a jej rodine, ktoré sú z hľadiska predmetu konania relevantné. Obsah prehlásení dcér žalovanej bol potvrdený ďalšími svedkami, ktorých výsluch navrhla samotná žalobkyňa (výpoveď žalovanej, výpoveď svedka K. G. B., H. B.).

4.17. Pokiaľ žalobkyňa spochybňuje výpoveď svedka I. J., opätovne uviedla, že manžel žalovanej v priebehu súdneho konania zomrel bez toho, aby mohol byť v konaní vypočutý. Súd preto vykonal výsluch tohto svedka ako blízkeho priateľa, ktorému sa manžel žalovanej zdôveroval. Aj výpoveď tohto svedka korešponduje s ďalšími dôkazmi v konaní a vyvracia ničím nepodložené tvrdenia žalobkyne.

4.18. Pokus žalobkyne ospravedlniť svoje nevhodné a ničím neospravedlniteľné konanie zhadzovaním viny na žalovanú, a tvrdenia, že medzi ňou a manželom žalovanej neboli žiadne problémy a umelé vytváranie fiktívnych problémov medzi žalobkyňou a žalovanou, rovnako medzi žalovanou a jej manželom, ktoré nikdy neexistovali odporuje vykonaným dôkazom. Svedok uviedol, že pri žiadnom konflikte medzi manželom žalovanej a jeho matkou, t.j. žalobkyňou nikdy nebol prítomný, čím tiež potvrdzuje, že konflikty medzi nimi boli, iba svedok pri nich nebol.

4.19. Obsah odvolania, a to najmä skutočnosti uvádzané v odseku 21, týkajúce sa pohrebu manžela, ktoré sa nezakladajú na pravde a sú absolútnym výmyslom žalobkyne, rovnako útoky na deti žalovanej v ods. 32. a 36. odvolania, v kontexte snahy o akúsi „dohodu“ v ods. 20. odvolania, v žalovanej vzbudzujú presvedčenie, že účelom žaloby a aj odvolania nie je ani tak dosiahnuť vrátenie daru, ale súdne konanie a následne odvolacie konanie bolo iniciované v snahe vytvoriť pre žalobkyňu platformu, v ktorej bude môcť pokračovať v útokoch na žalovanú, jej nebohého manžela a deti žalovanej, čo nevyplýva dobre na psychiku žalovanej, a to najmä s ohľadom na tragickú smrť jej manžela, čo sa prejavilo aj na pojednávaniach v predmetnej veci. Z rovnakých dôvodov dcéry žalovanej zvolili písomnú formu vyjadrenia sa k predmetnej veci, čo súd akceptoval a na pojednávanie ich nepredvolával.

4.20. Pokiaľ žalobkyňa odvolaním napáda aj výrok o náhrade trov konania, ktorým súd priznal žalovanej plnú náhradu trov konania, uviedla, že súd nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by nemal výnimočne priznať náhradu trov konania. V časti petitu odvolania právny zástupca žalobkyne pre prípad, že odvolací súd návrhu žalobkyne nevyhovie a napadnutý rozsudok vo výroku I. potvrdí, navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok II.

4.21. Okolnosť uvádzaná žalovanou nemá v žiadnom prípade povahu dôvodu hodného osobitného zreteľa, keď v každom konaní, predmetom ktorého je vrátenie daru súd posudzuje splnenie podmienok podľa § 630 OZ vrátane intenzity porušenia. Pre úplnosť dodala, že nemožno uvažovať ani o analogickom uplatnení úpravy náhrady trov konania podľa § 142 ods. 3 OSP v prípade, ak výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, keď táto úprava podľa OSP, po nadobudnutí účinnosti CSP už neplatí. Navyše v žiadnom prípade nebolo predmetom konania ani zaplatenie žalovanej sumy, a teda nešlo o konanie, kde by výška plnenia závisela od znaleckého posudku či úvahy súdu.

4.22. Žalovaná žiadnu príčinu na podanie žaloby svojím správaním nedala, navyše nepriznanie náhrady trov konania by pre žalovanú a jej rodinu malo nepriaznivé následky. Citovala § 257 CSP a poukázala na nález Ústavného súdu SR z 10.10.2018, sp. zn. I. ÚS 168/2018. Pokiaľ sa žalobkyňa rozhodla podať žalobu a domáhať sa vrátenie daru, mala si zvážiť, či dôkazné bremeno, vrátane preukázania dostatočnej intenzity porušenia dobrých mravov, unesie alebo nie.

4.23. Na základe uvedených skutočností a dôkazov vykonaných pred súdom prvej inštancie vyplýva, že odvolacie dôvody uvedené v § v § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ a h/ CSP a ani iné odvolacie dôvody nie sú dané, pokiaľ ide o výrok o zamietnutí žaloby ani pokiaľ ide o výrok o náhrade trov konania.

4.24. Vzhľadom na uvedené navrhla krajskému súdu, aby v súlade s § 387 ods. 1 CSP rozsudok v oboch napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil a žalobkyňa priznal náhradu trov odvolacieho konania.

5.1. K vyjadreniu žalovanej žalobkyňa v svojom vyjadrení (č.l. 352 – 358) zotrvala na všetkých svojich predchádzajúcich stanoviskách, ako aj dôvodoch uvedených v podanom odvolaní, osobitne zdôraznila, že incident z 24.7.2018 sa reálne stal a došlo k výmene zámku na vchodových dverách. Rovnako poprela tvrdenia žalovanej, že správanie žalobkyne bolo príčinou chovania žalovanej v rozpore s dobrými mravmi, pričom túto skutočnosť považuje zo strany žalovaných za nepreukázanú a súd ju nesprávne posúdil a vyhodnotil.

5.2. Trvá na tom, že súd nesprávne posúdil a vyhodnotil intenzitu správania žalovaných v rozpore s dobrými mravmi, ako aj sústavnosť takéhoto správania zo strany žalovaných. Namietla skutočnosť, že žalovaní pred výmenou zámku žalobkyňu o svojom zámere neinformovali, kľúče od zámku jej neposkytli a ani ju do bytu nepozvali, len potvrdzuje, že ich konanie bolo úmyselné, keďže časť domu, ktorú užívala žalobkyňa zrekonštruovali, časť nábytku, ktorý patril výlučne žalobkyňi vyhodili, čo preukazuje jasný zámer žalovaných zabrániť jej vstupu do darovaného domu.

5.3. Namietla vyslovený nezmyselný názor žalovanej k vypočutému svedkovi, ktorý uviedol, že pri žiadnom konflikte medzi manželom žalovanej a jeho matkou, t.j. žalobkyňou nikdy nebol prítomný, že táto skutočnosť potvrdzuje, že konflikty medzi nimi boli, iba svedok pri nich nebol. Žiadne vážne konflikty preukázané v tomto smere neboli. Zvýraznila, že bolo nepochybne preukázané, že časť domu, ktorú tvorila prístavba od roku 2009 užívala žalobkyňa výlučne sama.

5.4. Súd mal za preukázané, že k porušeniu § 630 OZ zo strany žalovaných došlo, avšak súd takéto porušenia nesprávne vyhodnotil. Už vonkoncom nie je možné sa stotožniť so záverom súdu, že po incidente z júla 2018, žalobkyňa nemala záujem o vstup do domu, a preto súd konštatoval, že v danom prípade došlo k jedinému takémuto konfliktu medzi darcom a obdarovanými a nešlo o porušovanie dobrých mravov sústavne. Za nepreukázané považuje žalobkyňa aj konštatovanie súdu, že v konaní bola potvrdená konfliktná povaha žalobkyne, súd podľa nej túto skutočnosť riadne zákonným spôsobom nevyhodnotil. Na základe uvedených skutočností zotrvala na podanom odvolaní v celom rozsahu.

6.1. K vyjadreniu žalobkyne sa opakovane vyjadrila žalovaná, žalobkyňa uvádza tvrdenia, ktoré sa viažu k času po výzve na vrátenie daru zo 4.10.2019. Súd postupoval správne, keď zameral dokazovanie ba na skutočnosti, ktoré sa týkali výzvy na vrátenie daru zo 4.10.2019.

6.2. Vo svojom vyjadrení žalobkyňa opakuje tvrdenia už uvádzané v žalobe, v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolaní. Tvrdenia a závery právneho zástupcu žalobkyne uvádzané v jeho vyjadrení nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a priamo odporujú obsahu listinných dôkazov, i výsluchom svedkov a strán sporu vykonaným prvoinštančným súdom. Žalovaná opakovane poukázala na tvrdenia, ktoré uviedla v svojom vyjadrení k žalobe.

6.3. K tvrdeniu, že žiadne konflikty so žalobkyňou v konaní neboli preukázané uviedla, že toto sa nezakladá na pravde. Žalobkyňa sústavne a permanentne vyvolávala konflikty so všetkými blízkymi členmi rodiny a správa sa k nim vulgárne, hrubo a agresívne, čo potvrdili všetky osoby vypočuté v konaní, okrem samotnej žalobkyne. Takéto popieranie je v rozpore s dôkaznou situáciou. Súd pri hodnotení všetkých dôkazov dospel k záveru, že ani obmedzenie komunikácie žalovanej so žalobkyňou preto nie je možné v kontexte konkrétnych okolností, v zmysle ustálenej súdnej praxe, považovať za správanie sa žalovanej, ktoré by zakladalo dôvod na vrátenie daru podľa § 630 OZ.

6.4. Súd dospel k správnym skutkovým zisteniam, správne ich právne posúdil, keď žalobu zamietol a žalovanej priznal proti žalobkyňi nárok na náhradu trov konania.

7.1. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná osobne, ktorá považovala za preukázané, že v čase vážneho zhoršenia zdravotného stavu žalobkyne sa osobne, ako aj jej rodina o žalobkyňu riadne starala, a to napriek tomu, že s ňou nerozprávala, pričom uvedené potvrdila aj samotná žalobkyňa. Počas súdneho konania bolo zároveň svedeckou výpoveďou G. B. preukázané, že žalobkyňa nie je odkázaná na pomoc iných, je samostatná viesť plnohodnotný život primeraný jej veku. No napriek tomu bola zo strany rodiny zabezpečená potrebná pomoc a starostlivosť, a to tak osobná, pomocou zabezpečením nákupov, opráv v domácnosti, sprievodu k lekárom, tak aj značná finančná pomoc starobe.

7.2. Ona ani jej nebohý manžel k incidentu z júla 2018 sa niekoľkokrát vyjadrili a na týchto vyjadreniach trvá. Poukázala na vyjadrenie žalobkyne, ktorá uviedla, že po smrti manžela žalovanej očakávala zlepšenie ich rodinných vzťahov, avšak ona neustále jatrí ich bolesť a znemožňuje, aj napriek času od jeho smrti, sa s jeho smrťou vyrovnáť.

7.3. Tiež vzhľadom na všetky udalosti od incidentu v júli 2018, ktoré sa v priebehu konania stále stupňovali, psychické týranie zo strany žalobkyne nie je schopná po psychickej stránke sa so žalobkyňou akýkoľvek spôsobom komunikovať, uvedenú komunikáciu odmietajú aj jej dcéry, no napriek tomu vždy pri jej akomkoľvek pokuse o kontakt, o tomto informuje aj švagra G. B., aby v prípade, že žalobkyňa sa nachádzala v stave núdze, bola jej zabezpečená potrebná pomoc. Jediné, čo ona, ako aj jej dcéry v súčasnej dobe odmietajú, je osobný či iný kontakt so žalobkyňou, čo je založené na prežitej ťažkej traume, ktorá ich značne psychicky poznačila na celý život. V súčasnej dobe sú stretnutia so žalobkyňou pre nich nepredstaviteľné, nie z dôvodu, akejkolvek arogancie či neslušnosti, ako to voči nej viackrát žalobkyňa uviedla, ale z dôvodu prežitej traumy a bolesti z nej, s ktorou sa doposiaľ nevyrovnali.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas (§ 362 v spojení s § 367 ods. 2 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 až § 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 až § 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/, a h/ CSP a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny, preto ho potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

9.1. Odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami uplatneného nároku, a odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci a odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť.

9.2. Odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, lebo dôvody rozhodnutia uvádzané v rozsudku sú správne, na čom nič nemení ani odvolanie, v ktorom sa v podstate iba opakujú skutočnosti tvrdené už v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa súd riadne a presvedčivo vyrovnal.

10.1. K žalobkyňou uplatneným odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd úplne zistil skutkový stav, správne vec právne posúdil a odôvodnenie má podklad v zistenom skutkovom stave, preto tieto dôvody nie sú dané.

10.2. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, ktorý spočíva v tom, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, predstavuje vady konania, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie, napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť (§ 160), postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia, v konkrétnom prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo.

10.3. Žalobkyňa žiadnu vadu, ktorú by bolo možné subsumovať pod uplatnený odvolací dôvod neuvádza, preto uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

10.4. Žalobkyňou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP spočíva v neúplnosti zistenia skutkového stavu, ktorý je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že súd prvej inštancie nevykonal účastníkom navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a navrhnutý dôkaz je spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie. Vyhodnotenie relevancie navrhnutého dôkazu, ako aj prípustnosť dôkazu je výsadnou doménou súdu. Súd pochybí, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia.

10.5. Žalobkyňa v odvolaní neoznačuje žiaden dôkaz, ktorý navrhovala už v konaní na súde prvej inštancie, ale nebol vykonaný, preto tento odvolací dôvod nie je daný.

10.6. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

10.7. Ak súd rozhodne, že niektoré z navrhnutých dôkazov nevykoná, je povinný v odôvodnení rozsudku odôvodniť, prečo nevykonal navrhnuté dôkazy.

11. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2) možno doplniť nasledovné:

12. Predmetom konania je určenie, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou parcely C KN č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 1686 m², parcely C KN č. XXX/X záhrady o výmere 752 m² a domu súpisné číslo XXX postavenom na parcele C KN č. XXX, všetky nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. X, kat. územie E. a uloženie povinnosti žalovanej vydať žalobkyňi uvedené nehnuteľnosti.

13.1. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa spolu s manželom darovacou zmluvou z 31.7.2006 darovala žalovaným v 1. a 2. rade každému podiel 1/4 z celku na predmetných nehnuteľnostiach (č.l. 6) a darovacou zmluvou zo 6.5.2016 žalobkyňa darovala každému zo žalovaných ešte 1/4 z domu súpisné č. XXX a z parcely č. XXX (č.l. 7), čím sa stali podielovými spoluvlastníkmi týchto nehnuteľností ako celku a z parcely č. XXX im ostala parcela č. XXX/X v pomere 1/1 z celku.

13.2. Spornou nebola ani tá skutočnosť, že popísané nehnuteľnosti užívali pôvodne žalovaní v 1. a 2. rade spolu s deťmi a neskôr po smrti žalovaného v 1. rade nehnuteľnosti užíva žalovaná v 2. rade spolu s deťmi.

13.3. Nespornou bola aj skutočnosť, že žalovaní vymenili zámok a žalobkyňa sa 24.7.2018 nevedela dostať do dvora. Následne žalobkyňa výzvou zo 4.10.2018 žiadala vrátiť dar ako celok (č.l. 10), ktorý jej žalovaní odmietli vrátiť.

13.4. Žalobkyňa nepoprela skutočnosť, že žalovaná spolu so svojou matkou sa o žalobkyňu starali po operácii bedrového kĺbu.

13.5. Strany sporu nepopierali, že sa spolu dlhodobo nerozprávali.

14.1. Spornou otázkou v konaní bolo tvrdenie žalobkyne o vecnom bremene spočívajúcom v doživotnom bývaní a užívaní bytu na prízemí.

14.2. Odvolací súd k tejto otázke zaujíma jednoznačné stanovisko a síce, že ak by sa aj strany ústne dohodli na vecnom bremene (čo preukázané v konaní nebolo), takáto dohoda je vzhľadom na absenciu písomnej formy, keďže vecné bremeno sa malo týkať nehnuteľností, absolútne neplatná, a to s poukazom na § 40, § 46 ods. 1 v nadväznosti na § 151o OZ.

14.3. Okrem uvedeného z dokazovania vyplynulo, že žalovaný v 1. rade súhlasil s tým, aby mama chodievala na návštevy (svedok G. B., pojednávanie 30.3.2022).

15. Žalobkyňa sa vrátenia daru domáhala z dôvodu, že žalovaní sa k nej správajú v rozpore s dobrými mravmi a ich správanie považuje za veľký nevďak.

16.1. Podľa § 630 OZ darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

16.2. Citované ustanovenie upravuje osobitný spôsob zániku darovacieho vzťahu, ku ktorému dochádza na základe jednostranného právneho úkonu darcu voči obdarovanému, ktorý hrubo porušil dobré mravy svojím správaním k darcovi alebo k členom jeho rodiny. § 630 OZ umožňuje vyvodiť zodpovednosť za porušenie morálnych pravidiel správania, ktoré predstavujú súhrn určitých historicky nemenných a všeobecne v spoločnosti akceptovaných noriem etiky, morálky a mravnosti. Vrátenie daru možno považovať za sankciu, ktorou darca postihuje obdarovaného za jeho správanie, hrubo porušujúce tieto morálne pravidlá. Súd zisťuje, či (ne)konanie prieči dobrým mravom v danom čase a na danom mieste podľa objektívneho kritéria, nezávisle na vedomí a vôli toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva (nezávisle na zavinení).

17. Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

17.2. Citované ustanovenie patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, t.j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností. Pre použitie korektívu „dobré mravy“ zákon neustanovuje, z akých hľadísk má súd vychádzať, vymedzenie hypotézy právnej normy teda závisí v každom konkrétnom prípade na úvahe súdu. Rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre použitie § 3 ods. 1 OZ, je pritom treba, vzhľadom na vyššie uvedený charakter tohto ustanovenia ako právnej normy s relatívne neurčitou hypotézou, urobiť vždy po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musia byť zvážené všetky rozhodnuté okolnosti prípadu. (uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 5.12.2002, sp.zn. 21Cdo/486/2002)

18. Hrubým porušením dobrých mravov sa rozumie ich porušenie značnej intenzity alebo ich sústavné porušovanie. Predpokladom úspešnej požiadavky na vrátenie daru je len také správanie sa obdarovaného, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov.

19.1. Právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného.

19.2. Za hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným nemožno považovať napr. predaj darovanej veci cudzej osobe alebo nenavštevovanie darcu pri príležitosti sviatkov a jeho životných jubileí (R 88/1998).

19.3. Negatívne správanie sa obdarovaného k darcovi alebo jeho rodine, ktoré treba posudzovať ako správanie sa v rozpore s dobrými mravmi, sa musí prejavovať objektívne. Zachovanie dobrých vzťahov je vecou vzájomnej tolerancie účastníkov. Nie je možné považovať správanie sa jedného účastníka k druhému za konanie v rozpore s dobrými mravmi, keď tento druhý účastník svojím konaním takéto správanie vyvoláva. V takom prípade len všeobecne možno konštatovať, že ide o ich spôsob komunikácie. Akékoľvek nevhodné správanie sa obdarovaného ani menej významné porušenie dobrých

mravov ešte nezakladá darcovi právo domáhať sa vrátenia daru. Predpokladom úspešnej požiadavky na vrátenie daru je len také správanie sa obdarovaného, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. Pri posudzovaní, či určité konkrétne správanie sa obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, treba pritom vychádzať z princípu vzájomnosti. To znamená, že treba brať do úvahy a hodnotiť aj správanie sa darcu, zistiť, či tento sám sa nespráva voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie sa nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. V kladnom prípade by sa totiž nemohol darca úspešne domáhať vrátenia daru, lebo reakciu obdarovaného, aj keby bola taktiež nevhodná, by nebolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Išlo by v takom prípade o spoločensky nežiaducu vzájomnú komunikáciu medzi darcom a obdarovaným, ktorú by sotva bolo možné charakterizovať ako hrubé porušenie dobrých mravov zo strany obdarovaného. Výnimkou by bolo iba také správanie sa obdarovaného, ktoré by bolo v zrejmom nepomere k správaniu sa samotného darcu. (rozhodnutie NS SR 5Cdo/72/2008, 2Cdo/81/97)

19.4. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu nie je akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného alebo len jeho samotná nevďačnosť, ale také správanie sa, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Ide buď o porušenie značnej intenzity, alebo porušovanie sústavné, alebo aj neposkytnutie potrebnej pomoci darcovi alebo iným osobám, nakoľko povinnosť vyplýva buď z právnych noriem (napr. § 18 a nasl., § 30 a nasl. ZR), alebo zo zmluvného vzťahu (lex contractus), pričom tieto osoby patria k členom rodiny darcu. (rozhodnutie NS SR 3Cdo/191/96)

20.1. Výzvou zo 4.10.2018 žalobkyňa vyzvala žalovaných na vrátenie daru - parcely č. XXX a č. XXX/X a domu z dôvodu, že sa k nej správajú v rozpore s dobrými mravmi. Ich správanie považuje za veľký nevďak.

20.2. Žalobkyňa vo výzve uviedla, že nebola dodržaná ich dohoda o jej výlučnom užívaní bytu na prízemí, že 17.7.2018 jej manžel žalovanej oznámil, že tento byt chce zariadiť svojím nábytkom, s čím nesúhlasila, že 24.7.2018 sa nevedela dostať do dvora ani do domu, zámok bol vymenený. Jej syn - manžel žalovanej jej telefón nedvíhal a odvtedy jej žalovaná ani jej manžel nezavolať ani sa jej neospravedlnil. Žalovaná je ku nej arogantná a nerozpráva sa s ňou. Žalobkyňa bola v roku 2016 pri darovaní darovala uvedená do omylu, lebo ako obdarovaná figuruje aj žalovaná, ktorej nechcela nič darovať. Obaja pôvodne žalovaní sa o ňu trvalo nezaujímajú a nepomáhajú jej, aj keď takúto pomoc neraz potrebovala.

20.3. Ani jeden z dôvod uvedených vo výzve na vrátenie daru nepredstavuje konanie hrubo porušujúce dobré mravy.

21.1. Základný problém bol v tom, že žalobkyňa si neuvedomila, že predmetnými darovacími zmluvami previedla na žalovaných vlastnícke právo, ktorí predmet daru mohli (§ 123 OZ) držať ho, užívať, požívať z neho plody a úžitky a nakladať podľa vlastného rozhodnutia. Aj keď žalobkyňa bola pred uzatvorením darovacích zmlúv vlastníčkou predmetných nehnuteľností, ich prevodom jej zanikli všetky práva ako vlastníčky a naopak tieto vznikli žalovaným. Túto skutočnosť si žalobkyňa neuvedomila ani v priebehu vedeného konania, keď vo svojom vyjadrení z 18.11.2019 uviedla, že na návštevu sa neohlasovala žalovaným vopred, pretože prichádzala do svojho domu a mala od neho kľúče.

21.2. V kontexte s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR 5Cdo/103/2002, podľa ktorého „Výmenu zámkov na dverách a bránach rodinného domu obdarovaným ako vlastníkom darovanej nehnuteľnosti nemožno bez ďalšieho považovať za jeho správanie voči darcovi spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy.“

22.1. Žalovaní z vlastníckeho vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti mohli kedykoľvek a bez súhlasu žalobkyne, rekonštruovať nehnuteľnosť alebo vymeniť kľúče. Vykonávanie vlastníckych práv k predmetnej nehnuteľnosti nemohlo byť a ani nebolo konaním v rozpore s dobrými mravmi.

22.2. S námietkou žalobkyne, že žalovaná s ňou dlhodobo nekomunikovala sa súd náležite vysporiadal v bode 37. rozhodnutia a odvolací súd dodáva, že nekomunikácia, resp. vyhýbanie sa konfliktným situáciám nie je konaním v rozpore s dobrými mravmi, aj keď ide o spoločensky nežiaducu vzájomnú (ne)komunikáciu medzi darcom a obdarovaným.

22.3. Obdobnou otázkou sa zaoberal aj NS SR v konaní 3Cdo/130/94, ktorý uviedol, že „Zachovanie dobrých vzťahov je vecou vzájomnej tolerancie účastníkov. Ťažko považovať správanie sa jedného účastníka k druhému za konanie v rozpore s dobrými mravmi, keď tento druhý účastník svojím konaním priam provokuje. V takom prípade len všeobecne možno konštatovať, že ide o ich spôsob komunikácie.“

22.4. Námiетка žalobkyne v odvolaní, že v konaní nebolo preukázané, že na vytýkanom správaní mala značný podiel žalobkyňa je nedôvodná. Z výpovede svedkyne H. B. vyplynulo, že jej svokra je panovačná, má konflikty s inými členmi rodiny, ale aj z písomných výpovedí C. a F. B..

23.1. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaná alebo jej nebohý manžel neposkytli žalobkyni pomoc s nákupmi, opravami v byte, odvozom k lekárovi alebo pri inej situácií, keď žalobkyňa neposkytnutím pomoci mohla byť v ohrození zdravia alebo života.

23.2. Odvolací súd uzatvára, že neexistuje žiaden relevantný dôvod, ktorý by bolo možné označiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi.

24. K tvrdeniam a skutočnostiam, ktoré nastali potom ako žalobkyňa vyzvala žalovaných na vrátenie daru, sa odvolací súd nevenoval ani nevyjadroval, lebo v prejednávanej veci neboli relevantné.

25. Prvoinštančný súd správne rozhodol aj o trovách konania, keďže konštatoval, že neexistuje žiaden dôvod na aplikáciu § 257 CSP.

26. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28.1. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28.2. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Žalobkyňa nebola v odvolacom konaní úspešná, preto žalovanej bola priznaná proti žalobkyni náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

30. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).